

Saksframlegg

Arkivreferanse: 2025/293-2

Sakshandsamar: Olav Bjørn Bakken

Saksgang

Utval**Møtedato****Saksnummer**

Formannskap

Kommunestyre

Prinsipp for lokkeflaumar i Tokkeåi når fiskepassasje er på plass

Saksframlegg godkjent .

Vedlegg

- 1 Begrenset høring av forslag til prinsipper for lokkeflommer i Tokkeåi.pdf

Bakgrunn for saka

Nye konsesjonsvilkår for Tokke/Vinje kraftanlegg med vilkår om å sleppe lokkeflaumar når naturleg vassføring er for liten til at storauren gjeng opp i Tokkeåi for å gyte om hausten.

Saksutgreiing

I dei nye konsesjonsvilkåra er det mellom anna krav om fiskepassasje i Helveteshylen, samt minstevassføring og eit regime for lokkeflaumar i Tokkeåi. Om lokkeflaum er ordlyden:

Det skal avsettes et vannvolum på 10 mill.m³ som etter Statsforvalterens bestemmelse kan nyttes til slipp av lokkeflom fra Vinjevatn til Tokkeåi i de år der flom ikke forekommer naturlig.

I vedlagte forslag til prinsipp (reglement) for lokkeflaumar frå statsforvaltaren, vert ordninga med lokkeflaumar fyrst sett i verk når fiskepassasjen er bygd ferdig. Dette kan enno ta mange år.

Lokkeflaumar vil gjere mest nytte når fiskepassasjen er ferdig. Då vil storauren kunne ta i bruk om lag 7 km gytetrekning ovanfor fisketrappa slik det var før kraftutbygginga. Men storaurestamma er etter det kommunens fiskefaglege rådgjevar - Morten Kraabøl i Multiconsult, seier kritisk truga – det hastar med tiltak. Og ved lita vassføring i Tokkeåi vil storauren heller ikkje gå opp frå Bandak til Helveteshylen for å gyte.

Konklusjon

Lokkeflaum er etter kommunedirektørens vurdering viktig for oppgang av storauren i gytetida også før fiskepassasjen er ferdig når vasssføringa tilseier det. Ordninga med lokkeflaumar

bør difor bli sett i verk straks. Elles synest prinsippa for å setje i verk og gjennomføre lokkeflaum slik statsforvaltaren føreslår å vere bra.

Kommunedirektørens tilråding

Tokke kommune syner til tidlegare utgreiingar frå Multiconsult v/Morten Kraabøl om at storaurestamma i Bandak er kritisk truga. Det er difor viktig at det vert lagt best mogleg til rette for gyting i Tokkeåi også nedanfor Helvetesfossen straks. Dei føreslegne prinsipp for lokkeflaumar bør difor bli sett i verk allereie frå hausten 2025 og ikkje som i pkt. 15 i forslaget fyrst når fiskepassasjen er ferdig.

Elles synest prinsippa som er føreslege å vere eit godt startpunkt, og kommunen har ikkje merknader til dei andre prinsippa (pkt. 1–14).